

Töltéserősítés, folyamszabályozás

Megtartották az őszi ellenőrző gátszemlét

Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság tevékenysége Csongrád, Békés és Bács megyékre terjed ki. Biztosítják az árvízvédelmet, a folyamszabályozást, valamint az öntözést és annak kiterjesztését. Az igazgatóság idén egybeként Szegeден és környékén is fontos munkákat végzett.

Algyő fölött, a Tisza bal partján, az úgynevezett bokrosi részen 2 millió 200 ezer forintos költséggel szabályozták a szeszélyes folyót.

Ezt a munkát jövőre is folytatják.

Az Atka sziget szakaszán töltésfelújításra és erősítésre került sor. Ez a munka Szegeден árvízről való védelme megerősítésének szempontjából vált szükségessé.

A nagy szegedi árvíz idején, amikor 1879-ben hullámsírbba került a város, a Tisza-gát az Atka sziget tájékán szakadt

át. Az árvíz, a folyó onnan zúdult Szegeденre. Ezért az Atka környéki töltésre nagy gondot kell fordítani. Idén a töltésfelújítás és erősítés több mint 1 millió forintba került.

A töltés biztonságának fokozásáért Szegeденél, nem messze a felrobbantott vasúti hídtól végeztek munkát.

A Tisza vízállása jelenleg igen alacsony. Ez azonban — mint ismertette Baló Béla főmérnök, az igazgatóság helyettes vezetője — egyáltalán nem befolyásolja a folyó tavaszi árhullámát. Tehát készen kell állni.

El is végeztek minden őszi tennivalót, ami egyben főlkészülést jelent tavaszra is.

Megvolt már az őszi ellenőrző gátszemle. Ennek során mindent rendben találtak: nem érheti meglepetés a tavaszi áradáskor az igazgatóságot, s a vízügyi dolgozókat.

Magyar katonai küldöttség Szófiában

Szófia (MTI). Pénteken

délelőtt magyar katonai küldöttség érkezett Szófiába, Czinege Lajos vezérezerredes, honvédelmi miniszter vezetésével. A kilenc tagú katonai küldöttséget a szófiai központi pályaudvaron Dobri Dzsurov vezérezerredes, bolgár honvédelmi miniszter, a Honvédelmi Minisztérium magas rangú vezetői és munkatársai fogadták.

A fogadásra kivezényelt díszszázad üdvözlése után Dobri Dzsurov beszédet mondott, amelyre Czinege Lajos vezérezerredes válaszolt.

A magyar katonai küldöttség egy hétig tartózkodik majd Bulgáriában, amelynek során országos körutat tesz és különböző katonai objektumok megtekintésén kívül megtekinti Bulgária nevezetességeit is.

Szőlő- és gyümölcsstelepítési gondjaink

Más években ilyenkor, az őszi betakarítás, szántás-vetés után a falvakban, tanyákon a csendes, újbórl-köstolgotó, disznóóló téli napok következtek. Most nem így van. Szövetkezeti vezetőknek, gazdáknak, pártmunkásoknak egyaránt új gondokban fő a feje. Ez az időszak ugyanis az őszi szőlő- és gyümölcsstelepítések ideje. Mindenképpen pótolni kellene azt a lemaradást, ami eddig mutatkozik a munkában. Ebben legerdekeltebbek a szegedi járás tsz-ei és csoportjai, hiszen itt van a legtöbb alig termő sívó homok, mely mindaddig, míg teljesen be nem népesítik az új nagyzümi szőlők és gyümölcsstelepek, csak ígért marad a parasztemberek és a népgazdaság számára.

A járási tanács adatai sok lemaradást mutatnak ki a telepítésekben. Idén a terv szerint 1038 kataszteri hold szőlőt és 1857 kataszteri hold új gyümölcsöst kellett volna létesíteni. A szőlő- 45, a gyümölcsstelepítés pedig 65 százaléknál tart. A késést már legfeljebb a kora tavaszi, rügytakadás előtti időszakban pótolhatjuk. Hol keressük a késlekedés okát? Nagyon szerteágazó, bonyolult kérdés ez. A szálak azonban leginkább a bürokráciához vezetnek. Késik az okmányok elkészítésével az Ültetvénytervező Vállalat, késik a bank, és késik az OMMI is.

Egyedül a Magyar Nemzeti Banknak 12 súlyos feltevése van, s amíg ezek közül akárcsak egy is nem áll — azaz nem készült el a vele kapcsolatos okmányok —, a telepítést megkezdeni nem szabad. Ha mégis hozzálátunk a gazdák, akkor megtagadják tőlük a tervezett állami támogatás folyósítását.

Egy-egy szövetkezeti elnöknek, agronómusnak ma még gyakran 6—8 hónap is kevés idő ahhoz, hogy a telepítéshez a feltételeket igazoló okmányokat kiverkedje a különböző hivataloknál. Rendkívül lassan és nehézkesen dolgozik az Ültetvénytervező Vállalat is. A megyében dolgozó mérnökbriádnak például naponta 30 kataszteri hold kitűzését kellene elvégezni, ezzel szemben a heti teljesítménye is alig haladja meg általában a 40 kataszteri holdat. Az általuk készített vázrajzokhoz, szakvélemény is szükséges a hitel folyósításához, tehát ezt is türelmesen ki kell várni a gazdáknak. Ezután még számos felülvizsgálat, ellenőrzés következik, ezután kell még a közben észlelt adminisztrációs és egyéb hibákat is kijavítani. És ha végrehátra megvan az engedély, a pénz, meg a szaporítóanyag is, akkor lehet ültetni — ha közben nem múlt el már régen a telepítésre

alkalmas idő. Ezek után értehető, hogy a szegedi járás 32 telepítési szándékozó tsz-e közül most az őszi telepítési időny végén is még csak öt szövetkezet tudta magának kiverkedni keserves küzdelemben, hogy megnyissák a banknál telepítési hitelszámláját. 27 tsz még várt, közben elnyargaltak a telepítésre alkalmas őszi hetek, következnek a téli fagyos napok, amikor már csemetét, szőlőültványt felszedni, kiültetni nem szabad.

Nagyon elgondolkodtató dolgok ezek. Kétségkívül igazuk van a Magyar Nemzeti Bank vezetőinek is abban, hogy meg kell nézni alaposan, többször is, mire adjuk ki az állam forintjait, s hogyan térülnek azok vissza a népgazdaságnak. Ha azonban nem egyszerűsítjük és nem szervezzük meg jobban a telepítések adminisztrációját, szinte máris bizonyos: öt éves telepítési tervfeladatainknak mintegy 55—60 százalékát tudjuk csak határidőre teljesíteni, jóllehet a terveknek nemcsak teljesíteni akarjuk, hanem néhány ezer holddal többet is szeretnénk telepíteni annál.

A szövetkezeti gazdák nagy többségében a jó szándék és az akarat most már megvan. A telepítési kedvet különösen megnövelte az új rendelet, miszerint az állam az összes talajforgatási, telepítési költségeket — beleértve a gazdák munkadíját is — magára vállalta. A jövőben egészen a termőre fordulás évéig fizeti az ápolási és karbantartási költségeket is az állam. Az új gyümölcsösökben, szőlőkben ledolgozott minden munkanapra 40 forintot ad a Magyar Nemzeti Bank. Ez azt jelenti többek között, hogy a ma még gyenge, mérlegliányos tsz-ekben a gazdák és családtagjaik számára a legjobb jövedelemszerzési lehetőség az új szőlő- és gyümölcsstelepekben kínálkozik. Például csak egy 100 holdas új telepen évente 7—8 ezer munkanap ledolgozása válik lehetővé, melynek mindegyikére 40 forintot kap a tsz. Ezzel szemben viszont alapfeltétel az, hogy az új telepen köztessként semmilyen más növényt nem természetnek. Sok kár származott már eddig is abból, hogy az új telepek területeit kiosztották családok között, és sokan, nem törődve a fiatal csemetékkel, valósággal beoltották a földet burgonyával, paprikával és egyébekkel. A sűrű köztes vetemény gyorsan kiélte a betárgyázott földet és a fák, a szőlőtők csak sínylődnek most ezekben a területekben.

Nagyon gyengén állunk talajforgató és tereprendező munkagépek dolgában is. A szakemberek már többször javasolták: helyes lenne, ha a szegedi járás egy gépallo-

masát felszerelnék mindazokkal a traktorokkal és munkagépekkel, melyek szükségesek az új telepítések talajának előkészítéséhez, rendezéséhez. Ezt úgy is megoldhatnák, hogy erre a gépalomásra vonnák össze ezeket a más gépalomásokon kevésbé fontos gépeket. Ilyen körülmények között egy kézből közvetlenül tudnák irányítani a munkát. Ma még sokszor a tsz-ek elnökeinek kell hosszú utána-járással felderíteniük, hogy a megye melyik gépalomásán van egy-egy szabad Sz—100-as traktor. Elgondolkodtató az is, hogy az egész szegedi járásban — ahol pedig a következő években az ország egyik legnagyobb telepítési programját kell végrehajtani — egyetlen szkréper, földgyalu sincs, homoktoló lemezek is csak mutatóban vannak. Így aztán gyakran a legegyszerűbb tereprendezési munkákat sem tudják elvégezni a tsz-ekben.

Sok a gond és probléma a megfelelő oltványok beszerzése körül is. Elenyészően kevés például az őszibarack-csemete. Hiányzanak a 4-es és 9-es ducin alanyokon nevelt almafélék is. Pedig ezek a korszerű almatermesztés alapanyagai. Ezért hát nagyon is megszívlelendő a megyei párt-végrehajtóbizottság és a tanácsi szervek felhívása, hogy minden tszben — ahol csak lehetőség kínálkozik erre — létesítsenek egy-két holdas, vagy ennél nagyobb csemetekertet és szőlőgyökereztető iskolát. Ha e munkához már most hozzálátunk, két év alatt ebből a nyomasztó gondtól is megszabadulhatunk, és lehetővé válik a lemaradás pótlása.

Ehhez természetesen változásokra van szükség a Magyar Nemzeti Bank, az Ültetvénytervező Vállalat és a tanácsi szervek munkájában is. Mihamarabb biztosítani kell, hogy a tervezés, az általános adminisztrációs munka egy-egy területen legalább egy esztendővel megelőzze a tényleges manuális munkákat. Például az új telepek kitűzéséhez, a vázrajzok elkészítéséhez nem okvetlen szükséges kívánni a mélyforgatás, tereprendezés befejezését. Ebben a munkában sokat segíthetnek a gépalomásoknak és a tervezőknek a tsz-ek is. Idén összeáll számos szövetkezetben azért késtek el a forgatással és az egyéb talajmunkákkal, mert a területbe későn beérő növényeket vetettek a gazdák. Legjobb az, ha a következő évben forgatásra kerülő földbe kalászt, vagy más egyéves szálas takarmányt vetünk. Így a talajmunkát már aratástól kezdve folyamatosan végezhetik a gépek.

Sürgős megoldást követel a trágyahiány problémája is. Jelenleg a szükségleteknek a felét sem tudjuk fedezni a rendelkezésre álló készletekből. Ez esetben a mezőgazdasági tudományok művelőjéhez kell fordulnunk. A Dél-Alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet kutatóinak immár két éves tudományos tapasztalatai igazolják, hogy a Lisenko-féle szovjet földes komposztálási módszer a mi viszonyaink között is nagyszerűen alkalmazható. Ez pedig azt jelenti, hogy speciális komposzttelepek létesítésével jelenlegi szerves trágya-készleteinket könnyen megújíthatjuk, ugyanakkor milliókat takaríthatunk meg. Arra lenne szükség, hogy végre is elkezdene ezt valaki, mernének szakítani a régi, elavult, drága trágyakezelési módszerekkel.

Az új módszerek bátor alkalmazására pártunk VIII. kongresszusa is felhívta figyelmünket. E kongresszuson nyílt és kemény harc indult a bürokrácia ellen is. Valamennyiünk kötelessége, hogy ezt a harcot vállaljuk, tovább vigyük munkaterületeinken. Hogy csak a telepítéseknel maradjunk: ez ma falun egyet jelent a fiatal, gyenge tsz-ek teljes gazdasági és erkölcsi megerősödésével.

CSEPI JÓZSEF

Nemcsak az anyaggal és pénzzel

— az emberek segítőkészségével is jól kell sáfárkodni

Kétszer kettő megérteni azt, hogy a vállalatok gazdálkodásában, vezetésében nélkülözhetetlen a dolgozók aktív részvétele, segítőkészség igénylése. Az üzemi mozgalmi élet számtalan fóruma, eszköze szolgálja a dolgozók aktivizálását és teremti lehetőséget alkotó, kezdeményező készségük kibontakoztatásához. A Szakszervezetek Megyei Tanácsa közgazdasági bizottsága az elmúlt hetekben megvizsgálta, hogyan használják fel a fórumokat a dolgozók aktivizálására a szegedi üzemekben.

Nőtt a dolgozók aktivitása

Megállapítható, hogy a szakszervezeti alapszervezeti választások idején a beszámolóknak s az ezt követő vitákban nagy helyet kaptak az üzemi demokrácia kérdései s az ezzel kapcsolatos feladatok. Ezért a vezetőségeket újjáalakított taggyűlések is hozzájárultak ahhoz, hogy a szegedi üzemekben tovább nőtt a dolgozók aktivitása a termelési tanácskozásokon.

Tavaly az első félévben Csongrád megye üzemében alig több mint 50 ezer ember vett részt a termelési tanácskozásokon. Az idén az év első hat hónapjában rendezett tanácskozásokon már hatvanezer jelentek meg. A résztvevők 12 százaléka szolgált fel és tett hasznos, a termelést segítő, a vezetés munkáját könnyítő javaslatokat. Volt olyan üzem, ahol 50—60 javaslat hangzott el, és ezek a javaslatok az üzemi élet szinte minden területére kiterjedtek. Igen sok a műszaki fejlesztéssel, anyagellátással, gépkijárással, a baleseti okok feltárással foglalkozott. A vasúti munkahelyeken legtöbbször a munkaverseny helyzetével foglalkoztak, hogy elősegítsék igazgatóságuk munkáját, s jobb helyezést érjenek el az országos versenyben.

Melyik munkást ne érdekelné?

A tanácskozások sikerét elősegítette, hogy ezeket rendszeresen megelőzték a műszaki értekezletek, ahol a vállalatok vezetői felkészítették a termelési tanácskozások előadóit. Tájékoztatták őket a vállalat, a termelés problémáiról, feladatairól. Így aztán a termelési tanácskozásokon a munkásokat hasonlóan helyesen tudták tájékoztatni a műszaki vezetők. A jó tájékoztatásokat aktív hozzájárulások követték. Ez érthető, hiszen melyik munkást ne érdekelné, mi lesz hol-

nap a gyárban, ahol dolgozik? Lesznek-e új gyártmányok, milyen új technológiákat vezetnek be, s milyen gépek segítségével egyszerűsítik a munkát; hogyan biztosítják a munkafeltételeket, a nyersanyagot; s milyen termelési feladatokat kell megoldani, mi lesz ebben az ő szerepük?

Ezek mind-mind olyan kérdések, amelyek közvetlenül érintik az embereket. És ahol nem adtak ilyen tájékoztatást, ott ezt hiányolták a dolgozók. Sajnos, akadtak ilyen üzemek. Vagy ha el is mondták a feladatokat, csak nagy vonalakban ismertették azokat összevont termelési tanácskozásokon, mint például az építőiparban és a Szegeди Vasöntődeben. Sőt az építőipari vállalatoknál és a téglagyáraknál a szakszervezeti taggyűléseket általában egybekapcsolták a termelési tanácskozásokkal. A vasöntődeben, ahol összevont termelési tanácskozást tartottak, a 170 dolgozó közül mindössze hetvenen jelentek meg, s az aktivitás is igen gyenge volt. Ahol műhelyenként, kis egységeként rendeztek tanácskozásokat, s az üzemi rész, a műhely feladataival, tennivalóival foglalkoztak, igen sokan szóltak fel.

Csak a kötelesség

Vállalataink nagy részében ma már határozott intézkedéseket tesznek, hogy a művezetők s a munkások is jól gazdálkodjanak az anyaggal, a vállalat pénzével. Az utóbbi időben egyre többet foglalkoznak azzal is, hogy ne csak az anyaggal, hanem az emberek segítőkészségével is jól sáfárkodjanak. A szakszervezeti bizottságok külön felelősöket jelölnek ki, akik figyelemmel kísérik a munkásjavaslatok sorsát az üzemben. A Szegeди Paprikafeldolgozó Vállalatnál pedig külön könyvet rendszeresítették a dolgozók javaslatainak bejegyzésére. A gazdasági vezetőknek határidőre be kell írni, hogy mit tettek a javaslatok megvalósításáért, a következő termelési tanácskozáson pedig be is kell számolni az intézkedésekről. Természetesen ez nem új módszer és nem is önálló kezdeményezés, csak a kötelesség teljesítése, hiszen a kormány és a SZOT elmúlt év őszén megjelent együttes határozata kimondja, hogy: »A termelési egységek vezetői két héten belül kötelesek a dolgozókat javaslataik elbírálásáról értesíteni, és a következő termelési tanácskozáson az elintézés módjáról tájékoztatást adni«.

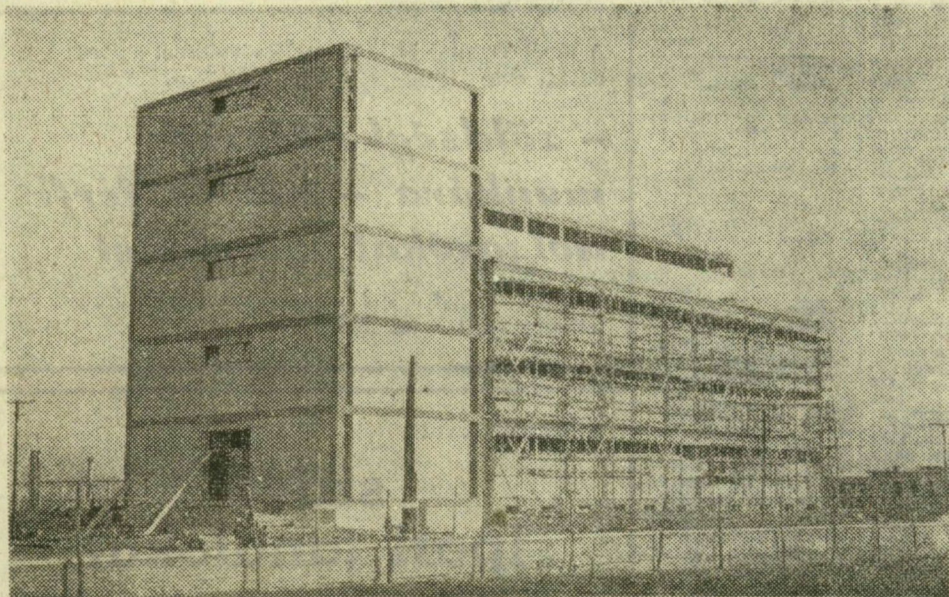
Még komolyabban

A szakszervezeti bizottságok, műhelybizottságok, bizalmiak jogosultak a javaslatok megvalósítását, intézésének módját ellenőrizni. Jó lenne, ha az ellenőrzés során az eddiginél határozottabban lépne fel az olyan jelenségekkel szemben, amelyeket Újszegedep tapasztaltak.

Az üzemi demokrácia írott törvényének, a már fentebb említett 1022-es rendeletnek betartása mindenkre kötelező. Az eddiginél még komolyabban kell venni igen sok helyen a dolgozók tanácskozásait, javaslatait. A szó, az érzés és a cselekvés jobb összhangjának megteremtése megsokszorozhatja azok számát, akik nem nézik tétlenül a feladatok megvalósítását, s készek részt venni a nehézségek feltárássában, hogy gyorsabban érjünk el céljainkat.

Nagy Pál

Épül az ország legkorszerűbb kenyérgyára

(MTI Foto — Tormai Andor felv.)

Tavalyelőtt kezdték el Győrben az ország legkorszerűbb kenyérgyarának építését. Az épületen már az utolsó simításokat végzik, és rövidesen elkezdi a gépi berendezések szerelését. Az automatizált gyárban jóformán emberi kéz érintése nélkül készülnek majd a különféle pékáruk. A termelés 1963 végén indul meg.